

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului privind
investigarea accidentelor din sectorul de transport feroviar

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul a fost elaborat de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și Biroul de Investigare a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul este elaborat în temeiul art. 6 din Legea cu privire la investigarea accidentelor și incidentelor în transporturi nr. 213/2021, precum și în conformitate cu angajamentele asumate prin Legea nr. 112/2014 pentru ratificarea Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte.

Proiectul contribuie la implementarea măsurii de reformă 2.2.6 „Consolidarea conectivității transporturilor prin reabilitarea și modernizarea rețelei feroviare” (termen de realizare – decembrie 2027), din cadrul Agendei de Reforme aferente Planului de Creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025–2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 206/2025.

Proiectul este elaborat în scopul creării unui cadru normativ previzibil, coerent și bine ierarhizat în domeniul investigării accidentelor și incidentelor din transportul feroviar. Accidentele și incidentele sunt rezultatul unui lanț de factori tehnici, umani și organizaționali, care interacționează într-o succesiune de circumstanțe critice ce conduc la producerea acestora. Scopul Biroului este să analizeze acest lanț și să stabilească care sunt cauzele care au făcut ca acesta să se producă.

Pentru a determina în mod corect cauzele unui eveniment, este necesară o investigație metodică în timp util care să nu se oprească la probele imediate și care să cerceteze elementele subiacente susceptibile de a cauza și alte evenimente pe viitor. Prin urmare, investigația poate fi văzută ca un mijloc de a identifica nu numai cauzele imediate, ci și problemele care apar într-un context general, începând cu reglementarea și politicile, până la implementarea acestora.

Interesul statului nu trebuie să se limiteze doar la determinarea culpei, ci și la o investigație privind siguranța independentă, efectuată calificat. Dacă se limitează numai la stabilirea culpei, fără să se determine cauza, există riscul repetării în viitor a unor evenimente similare.

Astfel, când au loc două investigații în paralel, investigația privind siguranța urmărește să stabilească cauza, iar cea penală urmărește să determine culpa. Într-un astfel de caz, este important să se garanteze prin lege că investigatorul și membrii comisiei de investigații vor avea acces la probe relevante stabilirii cauzei și nu a culpei.

Având în vedere dinamica accelerată a transporturilor și luând în considerare amploarea și volumul capacităților angajate în transporturi, accidentele și incidentele produse în această ramură a industriei au ca rezultat, pierderi de vieți omenești, de bunuri, deteriorare a infrastructurilor de transport, blocaje ale căilor de transport și poluare a mediului.

Toate acestea reprezintă grave atingeri aduse interesului public prin consecințele pe care le au în creșterea costurilor de funcționare a societății, prin costuri reparatorii suplimentare, scădere a eficienței și nu în ultimul rând prin afectarea gravă a mediului pe

termen lung. Accidentele au de asemenea un impact considerabil în mass media, afectând imaginea publică a instituțiilor statului, iar în anumite condiții chiar imaginea statului.

Conform proiectului, Biroul desfășoară investigația privind siguranța independent de investigația penală sau de orice alt tip de investigație. Acesta colectează doar informațiile necesare determinării cauzelor tehnice și factorilor care au contribuit la producerea evenimentului, fără a urmări stabilirea vinovăției.

Investigația penală urmărește identificarea culpei și a elementelor infracționale. Cu toate acestea, stabilirea vinovăției nu conduce întotdeauna la îmbunătățirea siguranței. Investigația privind siguranța nu exclude desfășurarea investigației penale, iar pentru a evita interferențele, Biroul va încheia acorduri prealabile cu organul de urmărire penală privind accesul și modalitatea de colectare a probelor.

Adoptarea proiectului urmărește:

- îmbunătățirea siguranței în transportul feroviar;
- investigarea obiectivă, imparțială și transparentă a evenimentelor;
- identificarea cauzelor tehnice și a factorilor contributivi;
- prevenirea accidentelor prin emiterea de recomandări de siguranță;
- crearea cadrului normativ național în domeniul investigării accidentelor feroviare;
- armonizarea legislației naționale cu acquis-ul Uniunii Europene.

Rezultatele scontate:

- reducerea numărului de accidente și incidente feroviare;
- diminuarea pierderilor de vieți omenești;
- reducerea pagubelor materiale și a costurilor economice;
- protecția mediului;
- creșterea încrederii în sistemul de transport feroviar.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Intervenția în legislația actuală referitoare la investigarea accidentelor și incidentelor în transporturi rezultă din prevederile Acordului de Asociere a Republicii Moldova cu Uniunea

Europeană (ratificat prin Legea 112/2014, publicată în MO nr. 185-199 din 18.07.2014). În prezent, cadrul normativ privind investigarea accidentelor în transportul feroviar este incomplet și fragmentat, ceea ce afectează eficiența procesului de investigare și aplicarea măsurilor preventive.

La nivelul Uniunii Europene, investigarea accidentelor feroviare este reglementată prin Directiva (UE) 2016/798 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2016 privind siguranța feroviară, care stabilește principiile fundamentale privind investigarea accidentelor în sectorul feroviar.

Proiectul urmărește alinierea la aceste standarde prin instituirea unui mecanism clar, independent și eficient de investigare.

La moment aceste regulamente sunt transpuse parțial prin Legea 213/2021. Astfel urmarea aprobării proiectului se va crea cadrul care va descrie procesul de investigare în domeniul transportului feroviar.

Uniunea Europeană prin instituțiile sale reprezentative, în aplicarea politicii de dezvoltare, acordând o atenție deosebită creșterii și menținerii standardelor de siguranță în transporturi și

depunerii tuturor eforturilor pentru reducerea numărului de accidente, a instituit la nivel european efectuarea investigațiilor privind siguranța în cazul accidentelor și incidentelor produse în transportul feroviar, separat de orice alte forme de investigații, administrative sau judiciare care urmăresc stabilirea răspunderii sau a culpei, în scopul determinării cauzelor și circumstanțelor care au dus la producerea lor.

Astfel, majoritatea statelor UE au organisme de investigare a accidentelor și incidentelor în transportul feroviar, cu scopul de a investiga tehnic și de a emite recomandări de siguranță.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prezentul proiect vine să creeze cadrul normativ necesar privind investigarea accidentelor și incidentelor în transportul feroviar și întru implementarea Legii privind investigarea accidentelor și incidentelor în transporturi. La moment prin Legea 213/2021 sunt transpuse doar parțial actele Uniunii Europene referitoare la investigarea accidentelor și incidentelor în domeniul aerian, feroviar și naval. Pentru a crea un cadru legal previzibil și structurat în acest domeniu, fiecare tip de transport va avea un regulament destinat, lucru care va permite o abordare sistemică pentru fiecare din acestea.

Soluția propusă – instituirea unui cadru normativ unitar este justificată de necesitatea alinierii legislației naționale la standardele Uniunii Europene și de eliminarea lacunelor identificate în sistemul actual.

În prezent, investigațiile în domeniul siguranței transporturilor sunt reglementate diferențiat, neuniform și incomplet, ceea ce afectează eficiența determinării cauzelor evenimentelor și reduce impactul măsurilor preventive.

Soluția propusă răspunde acestor probleme prin:

1. Introducerea unui cadru procedural coerent și armonizat

Prin reglementarea clară a procedurilor de investigare, colectare a datelor, analiză, raportare și emitere a recomandărilor de siguranță, se va asigura o aplicare uniformă a standardelor, reducerea discrepanțelor și creșterea calității analizelor tehnice.

2. Transpunerea legislației europene relevante

Implementarea prevederilor Directivei (UE) 2016/798 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2016 privind siguranța feroviară Directivei este posibilă doar printr-o intervenție legislativă care să asigure cadrul primar necesar. Soluția propusă creează baza normativă indispensabilă pentru armonizarea completă cu cerințele UE și pentru respectarea angajamentelor asumate prin Acordul de Asociere.

3. Consolidarea capacității statului în domeniul siguranței transportului feroviar

Un cadru legislativ modern, corelat cu practicile europene, permite creșterea capacității instituționale în domeniul prevenirii accidentelor, îmbunătățirea analizei riscurilor și formularea de recomandări eficiente pentru reducerea evenimentelor din transporturi.

4. Separarea clară a investigațiilor privind siguranța de cele administrative și judiciare

Această separare asigură obiectivitatea investigațiilor și orientarea lor exclusivă spre identificarea cauzelor tehnice și circumscrierea factorilor care au contribuit la producerea accidentului, fără scopul de a stabili răspunderea penală sau administrativă. Această abordare este o condiție esențială în cadrul normativ european.

5. Asigurarea unui mecanism eficient de prevenție

Recomandările de siguranță rezultate din investigațiile privind siguranța vor permite operatorilor, autorităților și factorilor de decizie să adopte măsuri corective și preventive bazate pe date obiective și analize profesioniste, contribuind la reducerea riscurilor și la creșterea siguranței în transporturi.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Nu au fost analizate opțiuni alternative, întrucât intervenția normativă decurge din angajamentele asumate de Republica Moldova față de Uniunea Europeană în contextul procesului de integrare europeană, precum și din obligațiile asumate prin Acordul de Asociere.

De asemenea, proiectul este necesar pentru realizarea acțiunilor prevăzute în Anexa A la Clusterul 4 al Programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025–2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Nu are impact asupra sectorului public.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Biroul de Investigare a Accidentelor și Incidentelor în Transporturi este finanțat de la bugetul de stat, în conformitate cu principiile, regulile și procedurile stabilite de Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014. Implementarea prezentului proiect nu generează costuri suplimentare față de cele deja alocate pentru funcționarea Biroului, costul estimativ anual al acestuia ridicându-se la 5 milioane de lei.

Pe termen mediu, aplicarea recomandărilor de siguranță emise în urma investigațiilor va conduce la reducerea frecvenței și gravității accidentelor, generând economii semnificative prin diminuarea riscurilor operaționale, a pagubelor materiale și a costurilor asociate incidentelor majore în transporturi.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Implementarea proiectului va genera un impact pozitiv asupra sectorului privat care activează în domeniul transportului feroviar, în special asupra operatorilor, agenților economici și furnizorilor de servicii conexe.

1. Îmbunătățirea nivelului de siguranță operațională

Operatorii privați vor beneficia de recomandări de siguranță aplicabile întregului sector, bazate pe investigații privind siguranța independente și profesioniste. Acest lucru va contribui la reducerea riscurilor operaționale, la prevenirea accidentelor și la creșterea continuității activităților economice.

2. Creșterea predictibilității și clarității normelor

Prin armonizarea legislației naționale cu standardele UE și prin introducerea unor proceduri clare de investigare privind siguranța, operatorii privați vor avea un cadru de reglementare mai previzibil și mai coerent, care facilitează planificarea investițiilor și gestionarea conformității.

3. Reducerea costurilor asociate accidentelor

Diminuarea numărului și gravității accidentelor va reduce costurile suportate de sectorul privat, inclusiv cele legate de avarii, întreruperea activității, reparații, asigurări sau potențiale despăgubiri. Pe termen lung, investigarea privind siguranța profesionistă va genera economii semnificative pentru operatori.

4. Creșterea competitivității operatorilor

Implementarea recomandărilor de siguranță și alinierea la standardele UE vor contribui la consolidarea imaginii și credibilității operatorilor privați pe piața internă și internațională. Aceștia vor putea concura mai eficient pe piețele externe datorită conformității cu cerințele europene.

5. Lipsa unor obligații administrative suplimentare semnificative

Proiectul nu introduce sarcini administrative directe sau costuri suplimentare majore pentru operatorii privați. Implicarea acestora în procesul de investigare privind siguranța este limitată la furnizarea de informații relevante sau acces la echipamente, fără a afecta desfășurarea activității curente.

Recomandările de siguranță nu vor avea caracter sancționatoriu și nu vor impune obligații financiare directe, ci vor servi drept instrument preventiv.

6. Beneficii pentru investitori și mediul de afaceri

Crearea unui mediu de transport mai sigur și ajustarea legislației la standardele UE reprezintă un factor esențial pentru atragerea investițiilor private în infrastructură, logistică și servicii conexe, asigurând un climat economic mai stabil și mai competitiv.

4.4. Impactul social

Proiectul nu generează un impact social negativ direct. Dimpotrivă, prin îmbunătățirea nivelului de siguranță în transportul feroviar, acesta produce efecte sociale pozitive pe termen lung, inclusiv prin protejarea vieții și sănătății persoanelor.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Prelucrarea datelor cu caracter personal, inclusiv a informațiilor medicale, se va realiza strict în scopul investigării siguranței, cu respectarea legislației naționale privind protecția datelor cu caracter personal și a principiilor de confidențialitate.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu are impact asupra echității și egalității de gen.

4.5. Impactul asupra mediului

Nu are impact asupra mediului

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu sunt.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Aprobarea proiectului va realiza transpunerea parțială a Directivei (UE) 2016/798 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2016 privind siguranța feroviară.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Prezentul proiect creează cadrul juridic intern necesar pentru aplicarea efectivă a prevederilor Directivei (UE) 2016/798 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2016 privind siguranța feroviară.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

Anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului actului normativ a fost plasat pe pagina web a Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/16569).

Proiectul urmează a fi supus procesului de avizare, conform prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și va fi plasat pe paginile web www.midr.gov.md și particip.gov.md pentru consultații publice.

Proiectul urmează a fi avizat de următoarele instituții:

- Ministerul Finanțelor;
- Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării;
- Ministerul Afacerilor Interne;
- Ministerul Mediului;
- Ministerul Muncii și Protecției Sociale;
- Ministerul Sănătății;
- Centrul de Armonizare a Legislației;
- Agenția Proprietății Publice (Î.S. “Calea Ferată din Moldova”);

După definitivarea proiectului în urma procesului de avizare, proiectul de act normativ va fi remis spre expertizare către:

- Centrul Național Anticorupție;
- Ministerul Justiției.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul de hotărâre va fi supus expertizei juridice și respectiv, expertizei anticorupție în conformitate cu cerințele Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative. Rezultatele expertizelor menționate supra vor fi incluse în Sinteza obiecțiilor și propunerilor.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Nu necesită a fi modificate sau aprobate careva acte normative.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

**Viceprim-ministru,
ministru**

Vladimir BOLEA